

ger, hvorefter undtagelser fra adgangen til aktindsigten skal fortolkes restriktivt under hensyn til offentlighedens interesse i, at oplysningerne offentliggøres og dels en konkret afvejningsregel, hvorefter der i hver enkel aktindsigtssag skal ske en afvejning af offentlighedens interesser, der varetages ved udlevering overfor de interesser, der varetages ved af afslå udlevering.

Direktivets og konventionens afvejningsregler er ikke ens, idet direktivets konkrete afvejningsregel ikke genfindes tilsvarende i konventionen.

I forbindelse med gennemførelsen af konventionen i dansk ret, jf. lov nr. 447 af 31. maj 2000 blev de gældende danske regler om undtagelser fra adgangen til aktindsigt også overvejet i lyset af konventionens afvejningsregler. Det blev lagt til grund, at de gældende danske regler samt praksis på området levede op til konventionens generelle afvejningsregel, hvorefter adgangen til at begrænse aktindsigten skal fortolkes restriktivt under hensyn til offentlighedens interesse i, at oplysningerne offentliggøres.

I overvejelserne indgik bl.a., at afvejningen af på den ene side offentlighedens interesse i at kunne få bestemte miljøoplysninger og på den anden side hensynet til at kunne hemmeligholde visse oplysninger, også i de danske regler er kommet til udtryk i en række af offentlighedslovens og forvaltningslovens undtagelsesbestemmelser. En række af undtagelsesreglerne i de to love lægger således op til et konkret skøn, der bl.a. involverer hensynet til på den ene side adgangen til aktindsigt og på den anden side hensynet til andre offentlige og private interesser. Afvejningen af de modstående hensyn i de øvrige undtagelsesbestemmelser er derudover foretaget generelt ved affattelsen og vedtagelsen af lovene, og afvejningen er således foretaget af Folketinget. Endvidere indgik også i overvejelserne princippet om meroffentlighed og herunder, at Ombudsmanden har udtalt, at såfremt dokumenter ikke er fortrolige, bør myndigheden imødekomme en begæring om aktindsigt, selvom myndigheden ikke er forpligtet til det (FOB 1992, s. 206 ff).

Gennemførelsen af konventionens afvejningsregel i dansk ret hviler imidlertid til dels på praksis hos de pågældende myndigheder, hvilket ikke er en tilstrækkelig direktivimplementering, og direktivets krav om en konkret afvejning i alle sager om aktindsigt i miljøoplysninger kan ikke fuldt ud rummes inden for alle undtagelsesbestemmelser i offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Lovforslaget lægger derfor op til at indarbejde den generelle og konkrete afvejningsregel, jf. artikel 4, stk. 2, for samtlige undtagelsesregler i offentlighedsloven og tilsvarende for forvaltningsloven. Dette gælder dog

ikke for sager inden strafferetsplejen, jf. offentlighedslovens § 2, stk. 1, 1. pkt. De undtagelsesbestemmelser, der vil blive omfattet af den konkrete regel, er § 2 om sager inden for lovgivning m.v., § 7, om internt materiale, § 10 om andre dokumenter og § 12, stk. 1, om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold og forretningshemmeligheder m.v. og § 13, stk. 1 i lov om offentlighed i forvaltningen og § 12, stk. 1, § 14, stk. 1 og § 15, stk. 1 i forvaltningsloven.

Som ovenfor beskrevet, vurderes de danske regler og praksis i dag at opfylde Århus-konventionens krav, om at fortolke undtagelsesgrundene restriktivt under hensyn til offentlighedens interesse i, at oplysningerne offentliggøres. Direktivets krav om en konkret afvejning i alle sager om aktindsigt i miljøoplysninger vurderes derfor ikke at ændre på myndighedernes vurdering af, hvornår en oplysning ikke længere er fortrolig og derfor bør udleveres, selvom myndigheden ikke er forpligtet hertil.

I den forbindelse bemærkes, at det af direktivets artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, fremgår, at medlemsstaterne inden for direktivets rammer og for så vidt angår anvendelsen af artikel 4, stk. 2, litra f) sikrer, at kravene i databeskyttelsesdirektivet overholdes. Offentliggørelse og videregivelse af personoplysninger i medfør af direktivet skal således respektere databeskyttelsesdirektivet og nationale regler fastsat i medfør heraf.

Efter direktivets artikel 4, stk. 2, litra f, vil en anmodning om adgang til miljøoplysninger kunne afslås, hvis offentliggørelsen kan have en ugunstig indvirkning på beskyttelsen af personoplysninger og/eller sagsakter vedrørende fysiske personer, hvis den pågældende person ikke har givet samtykke til offentliggørelse heraf, og hvis en sådan fortrolighed har hjemmel i national ret eller fællesskabsret.

Den særlige beskyttelse, som bl.a. fortrolige personoplysninger således nyder efter direktivet, fører til, at den konkrete afvejningsregel i almindelighed vil indebære, at der ikke vil skulle meddeles aktindsigt i de oplysninger om enkeltpersoners private forhold, der er omfattet af offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1.

I øvrigt bemærkes, at forvaltningsmyndighederne allerede efter gældende ret kan være forpligtet til – i forhold til materiale, der efter offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser kan undtages fra aktindsigt – at vurdere, om der bør meddeles aktindsigt efter princippet om meroffentlighed og i den forbindelse afveje hensynet til offentlighed overfor de hensyn, der ligger bag vedkommende undtagelsesbestemmelse. Dette forhold medfører, at det foreliggende forslag næppe kan antages at indebære en ændring af gælden-